

Številka: 091-449/2012-2
Datum: 14.12.2012

**Zadeva: Odgovor na predlog s portala Predlagam.vladi predlog 3906-442:
Ginekološki pregledi brezplačno za ženske vsako leto; zveza: 092-
442/2012-1 z dne 29. 11. 2012**

Rak materničnega vratu je ena redkih rakavih bolezni, ki jo je mogoče preprečiti s pravočasnim odkrivanjem in zdravljenjem predrakavih sprememb. Presejalni program ZORA s preventivnimi ginekološkimi pregledi in pregledi celic v brisu materničnega vratu omogoča pravočasno odkriti predrakave spremembe.

Rak materničnega vratu raste počasi in rabi več let, da napreduje iz predrakave v rakavo obliko. Za uspešno odkrivanje predrakavih sprememb tako pri ženskah, ki nimajo ginekoloških težav, **zadošča pregled vsako tretje leto**, če sta izvida dveh predhodnih testov, opravljenih v obdobju enega leta, negativna.

Triletni intervali med pregledi ne veljajo za ženske:

- z ginekološkimi težavami, ki so sumljive za raka materničnega vratu
- z ugotovljeno ali zdravljeno predrakavo spremembo materničnega vratu
- po zdravljenju raka materničnega vratu

Pravno podlago za preventivne preglede za preprečevanje raka materničnega vratu predstavlja Pravilnik za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni (Uradni list RS, št. 19/98, 47/98, 26/00, 67/01, 33/02, 37/03, 117/04, 31/05, 83/07 in 22/09), ki določa časovne intervale za:

- preglede in nasvete za načrtovanje družine, za rabo kontracepcije, proti spolno prenosnim okužbam in posledični neplodnosti (ta pregled se opravi ob prvem obisku, pri prvem predpisovanju kontracepcije, po porodu, pred in po dovoljenem splavu, po spontanem splavu, pri vsaki menjavi metode ter pri prekinitvi rabe vseh kontracepcijskih metod za več kot 12 mesecev);
- preventivne preglede v nosečnosti in po nosečnosti;
- preventivne preglede za preprečevanje raka materničnega vratu (enkrat na tri leta za ženske v starostnem obdobju od 20 do 64 let) in
- preventivne preglede za zgodnje odkrivanje raka dojke (klinični pregled dojke pri ginekologu enkrat na tri leta za ženske med 20. in 50. letom starosti, za ženske po 50. letu starosti pa se ti pregledi skupaj z mamografijo izvajajo vsaki dve leti v centrih za dojke).

Preventivni ginekološki pregled zajema pogovor o morebitnih ginekoloških težavah ter odvzem brisa celic materničnega vratu, ki jih nato v laboratoriju pogledajo ter ocenijo, ali so celice kakorkoli spremenjene. Predpisane storitve na področju preventivnih programov so brezplačne, če ima ženska urejeno zdravstveno zavarovanje in če izbere ginekologa na primarni zdravstveni ravni.

Odločitev za preventivni ali redni ginekološki pregled takrat, ko ženska nima ginekoloških težav, je dokaz njenega ozaveščenega in odgovornega odnosa do lastnega zdravja.

Seveda pa ima vsaka ženska, ki ima kakršne koli ginekološke težave in ima urejeno zdravstveno zavarovanje, pravico do posveta in pregleda pri izbranem ginekologu na primarni ravni, ker v tem primeru ne gre več za preventivni pregled, saj je pregled ob kakršnih koli težavah že kurativni, za katere pa ne velja tri letni interval.

S spoštovanjem,

dr. Robert Medved dr.med.
vodja Sektorja za razvoj sistema zdravstvenega varstva

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Robert Medved", written over the typed name and title.